

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện : Ths. Nguyễn Ngọc Yến

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung : PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

TRONG SỐ NÀY

NGÂN HÀNG

BƯỚC TIÊN MỚI TRONG HOẠT ĐỘNG TÁI CƠ CẤU CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG

CHỨNG KHOÁN

MUA LẠI TRÁI PHIẾU CHÍNH PHỦ TẠI THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

NGÂN HÀNG

BƯỚC TIÊN MỚI TRONG HOẠT ĐỘNG TÁI CƠ CẤU CÁC TỔ CHỨC TÍN DỤNG

Với mục đích tiếp tục tái cơ cấu hệ thống các tổ chức tín dụng (TCTD) gắn với xử lý nợ xấu trong giai đoạn 2016 – 2020, đáp ứng nhu cầu thực tiễn của sự phát triển của nền kinh tế trong giai đoạn mới và khắc phục những khó khăn, hạn chế

của các TCTD trong các giai đoạn trước một cách hiệu quả, từ đó góp phần bảo đảm quyền lợi của người gửi tiền, giữ vững ổn định, an toàn hệ thống TCTD cũng như nền kinh tế, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) xây dựng dự thảo Luật Hỗ trợ tái cơ cấu các tổ chức tín dụng và xử lý nợ xấu. Dự thảo Luật đang được đưa ra lấy ý kiến công luận và dự kiến trình Quốc hội xem xét trong kỳ họp sắp tới.

Nguồn ảnh: Internet

Dự thảo Luật gồm 5 Chương, với 57 Điều, quy định về việc: (i) Xử lý TCTD yếu kém, trong đó, TCTD yếu kém là TCTD được NHNN đặt vào tình trạng kiểm soát đặc biệt; (ii) Xử lý nợ xấu, tài sản bảo đảm của các khoản nợ.

Một số quy định mới, nổi bật của dự thảo Luật như sau:

1. Quy định về phát hiện và xử lý TCTD yếu kém

Nguồn ảnh: Internet

- Kiểm soát đặc biệt đối với TCTD

Dự thảo Luật bổ sung thêm quy định về việc xác định TCTD yếu kém ngoài những quy định hiện hành, gồm:

➤ Nguồn thông tin để phát hiện TCTD yếu kém (qua hoạt động thanh tra, giám sát ngân hàng, kiểm toán độc lập, hoạt động của cơ quan nhà nước, cơ quan giám sát nước ngoài);

Nguồn ảnh: Internet

➤ Bổ sung một số trường hợp xét đặt TCTD vào kiểm soát đặc biệt (mất khả năng thanh toán; mô hình kinh

doanh tiềm ẩn rủi ro; vi phạm pháp luật của người quản lý, người điều hành).

Dự thảo Luật cũng có quy định cụ thể và mở rộng hơn về khoản vay đặc biệt (Điều 12): TCTD yếu kém ngoài được vay đặc biệt của NHNN, TCTD khác (như quy định hiện hành) còn được vay đặc biệt của Bảo hiểm tiền gửi Việt Nam.

Nguồn ảnh: Internet

- TCTD yếu kém được chấm dứt kiểm soát đặc biệt trong các trường hợp:

➤ Hoạt động của TCTD yếu kém trở lại bình thường;

➤ Trong quá trình kiểm soát đặc biệt, TCTD yếu kém được sáp nhập, hợp nhất vào TCTD khác hoặc bán toàn bộ vốn điều lệ cho nhà đầu tư mới;

➤ Sau khi Thẩm phán chỉ định quản tài viên hoặc doanh nghiệp quản lý, thanh lý tài sản để xử lý thủ tục phá sản cho TCTD yếu kém.

- Phương án xử lý TCTD yếu kém bao gồm phương án phục hồi hoặc phương án xử lý pháp nhân hoặc phương án mua bắt buộc đối với TCTD yếu kém.

Phương án phục hồi: là phương án để phục hồi TCTD yếu kém trở lại hoạt động bình thường. Các biện pháp phục hồi đối với TCTD tín dụng yếu kém bao gồm:

- Biện pháp hỗ trợ thực trạng hoạt động;
- Biện pháp hỗ trợ tài chính.

Phương án xử lý pháp nhân:

- Trường hợp áp dụng:
 - ✓ Khi có quyết định chủ trương của NHNN hoặc Chính phủ;
 - ✓ Khi không xây dựng được hoặc không được phê duyệt phương án hoặc không thực hiện được phương án phục hồi.

Nguồn ảnh: Internet

- Hình thức xử lý pháp nhân:
 - ✓ Sáp nhập;
 - ✓ Hợp nhất;
 - ✓ Bán toàn bộ vốn điều lệ;
 - ✓ Giải thể;
 - ✓ Phá sản.
- Các biện pháp hỗ trợ đối với phương án xử lý pháp nhân:

Dự thảo Luật quy định cụ thể các nhóm biện pháp hỗ trợ đối với phương án xử lý pháp nhân theo các hình thức xử lý pháp nhân, cụ thể:

Nguồn ảnh: Internet

- ✓ Các biện pháp hỗ trợ xử lý pháp nhân dưới hình thức bán toàn bộ vốn điều lệ, sáp nhập, hợp nhất.
- ✓ Các biện pháp hỗ trợ xử lý pháp nhân dưới hình thức phá sản.

Phương án mua bắt buộc đối với TCTD yếu kém:

- Điều kiện được mua bắt buộc:

TCTD yếu kém bị chỉ định mua bắt buộc khi đáp ứng các điều kiện sau:

Nguồn ảnh: Internet

✓ Hết thời hạn thực hiện phương án phục hồi mà TCTD được kiểm soát đặc biệt không phục hồi theo các tiêu chí nêu tại phương án đã được phê duyệt hoặc NHNN xét thấy TCTD được kiểm soát đặc biệt không có khả năng phục hồi;

Nguồn ảnh: Internet

- ✓ TCTD được kiểm soát đặc biệt là ngân hàng thương mại;
- ✓ Việc mua bắt buộc TCTD được kiểm soát đặc biệt để tránh ảnh hưởng an toàn hoạt động của hệ thống;
- ✓ Giá trị thực của vốn điều lệ nhỏ hơn 0 đồng;
- ✓ Có TCTD đề xuất mua TCTD được kiểm soát đặc biệt;

Nguồn ảnh: Internet

✓ TCTD được chỉ định phải có phương án phục hồi khả thi theo đánh giá của NHNN.

NHNN mua bắt buộc TCTD yếu kém khi TCTD thoả mãn những điều kiện trên, nhưng không có TCTD nào đề xuất mua TCTD được kiểm soát đặc biệt.

- Nội dung mua bắt buộc bao gồm các nội dung tối thiểu sau: Chủ thể mua; Giá mua 0 đồng.
- Biện pháp hỗ trợ TCTD yếu kém được mua bắt buộc:
 - ✓ Biện pháp hỗ trợ thực trạng hoạt động; biện pháp hỗ trợ tài chính;
 - ✓ Được Chính phủ cấp vốn để bổ sung vốn điều lệ;
 - ✓ Được Chính phủ cho vay dài hạn với lãi suất đến 0%;

Nguồn ảnh: Internet

- ✓ Vay tái cấp vốn của NHNN với lãi suất đến 0% trong thời gian theo Phương án phục hồi đã được phê duyệt nhưng tối đa không quá thời hạn kiểm soát đặc biệt;
- ✓ Vay đặc biệt của NHNN với mức lãi suất đến 0% trong thời gian theo

Phương án phục hồi đã được phê duyệt nhưng tối đa không quá thời hạn kiểm soát đặc biệt;

✓ Nhận tiền gửi hoặc vay của TCTD hỗ trợ với mức lãi suất ưu đãi trong thời gian theo Phương án phục hồi đã được phê duyệt nhưng tối đa không quá thời hạn kiểm soát đặc biệt;

✓ Mua nợ, trái phiếu doanh nghiệp của TCTD hỗ trợ đang được phân loại nhóm nợ đủ tiêu chuẩn theo quy định của NHNN.

Ngoài ra, dự thảo Luật cũng quy định cụ thể về các biện pháp hỗ trợ đối với TCTD được chỉ định mua bắt buộc; quy định về thoái vốn và xử lý pháp nhân sau khi mua bắt buộc...

Nguồn ảnh: Internet

2. Xử lý tài sản bảo đảm của TCTD

Các quy định ở nội dung này nhằm giải quyết khó khăn, vướng mắc của TCTD, VAMC trong quá trình xử lý tài sản bảo đảm, nhằm mục tiêu đảm bảo quyền chủ nợ của TCTD, VAMC cũng như thúc đẩy nhanh quá trình xử lý nợ trong hệ thống ngân hàng, đảm bảo sự an toàn

hoạt động của hệ thống ngân hàng nói riêng và nền kinh tế nói chung.

Nguồn ảnh: Internet

Nội dung xử lý tài sản bảo đảm của TCTD quy định về:

- Quyền thu giữ tài sản bảo đảm;
- Áp dụng thủ tục rút gọn trong giải quyết tranh chấp liên quan đến tài sản bảo đảm đã đăng ký giao dịch bảo đảm;
- Quyền nhận tài sản bảo đảm là quyền sử dụng đất, tài sản gắn liền với đất.
- Xử lý tài sản bảo đảm là dự án bất động sản;
- Phí thi hành án;
- Kê biên tài sản bảo đảm của bên phải thi hành án;

Nguồn ảnh: Internet

- Thuê khi xử lý tài sản bảo đảm;
- Áp dụng biện pháp khẩn cấp tạm thời trước khi khởi kiện;
- Phân bổ lãi dự thu, chênh lệch khi bán khoản nợ xấu cho TCTD, VAMC.

Ngoài ra, dự thảo Luật còn có quy định về trách nhiệm của các cơ quan liên quan như Toà án nhân dân tối cao, Bộ Tài chính, Bộ Công an... và nội dung sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật các Tổ chức tín dụng năm 2010 cho phù hợp với quy định của dự thảo Luật.

CHỨNG KHOÁN

MUA LẠI TRÁI PHIẾU CHÍNH PHỦ TẠI THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

Nguồn ảnh: Internet

Ngày 15/3/2017, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành **Thông tư số 22/2017/TT-BTC** quy định mua lại trái phiếu Chính phủ tại thị trường trong nước. Thông tư này quy định về việc Kho bạc Nhà nước (KBNN) mua lại trái phiếu Chính phủ trước ngày trái phiếu đáo hạn.

Một số quy định chung được ghi nhận trong Thông tư như sau:

1. Mục đích mua lại trái phiếu

- Cơ cấu lại danh mục nợ trái phiếu Chính phủ theo đề án được cấp có thẩm quyền phê duyệt;
- Phát triển thị trường trái phiếu Chính phủ thông qua việc hỗ trợ hình thành lãi suất chuẩn trên thị trường và tăng tính thanh khoản của thị trường.

Nguồn ảnh: Internet

2. Nguyên tắc mua lại trái phiếu

- Thực hiện theo phương án mua lại trái phiếu được cấp có thẩm quyền phê duyệt;
- Đảm bảo nguyên tắc công khai, minh bạch trong tổ chức mua lại trái phiếu;
- Tuân thủ các quy định tại Thông tư này và pháp luật có liên quan.

3. Điều kiện đối với trái phiếu được mua lại

Nguồn ảnh: Internet

- Là loại trái phiếu do Kho bạc Nhà nước phát hành và chưa đến ngày đáo hạn;
- Không bị ràng buộc trong các quan hệ về giao dịch đảm bảo kể từ thời điểm đăng ký bán lại trái phiếu của chủ sở hữu trái phiếu.

4. Phương thức mua lại trái phiếu

Việc mua lại trái phiếu được thực hiện theo một trong các phương thức sau:

- Đàm phán trực tiếp với các chủ sở hữu trái phiếu;
- Đấu thầu qua Sở giao dịch chứng khoán.

Nguồn ảnh: Internet

5. Thanh toán tiền mua lại trái phiếu

- Nguồn tổ chức mua lại trái phiếu:

Nguồn mua lại trái phiếu và chi phí tổ chức mua lại trái phiếu do ngân sách trung ương chi trả theo quy định của Luật Ngân sách Nhà nước, Luật Quản lý nợ công và các văn bản hướng dẫn.

- Thanh toán tiền mua lại trái phiếu:

Nguồn ảnh: Internet

➤ Đối với trái phiếu mua lại theo phương thức đàm phán:

Nguồn ảnh: Internet

Chậm nhất vào 11 giờ 30 phút ngày mua lại trái phiếu theo hợp đồng mua lại trái phiếu, KBNN phải đảm bảo toàn bộ tiền mua lại trái phiếu đã được thanh toán và ghi có vào tài khoản của chủ sở hữu trái phiếu. KBNN thông báo cho Sở Giao dịch chứng khoán sau khi hoàn thành việc thanh toán để thực hiện hủy niêm yết trái phiếu

➤ Đối với trái phiếu mua lại theo phương thức đấu thầu:

Nguồn ảnh: Internet

Chậm nhất vào 11 giờ 30 phút ngày mua lại trái phiếu, KBNN phải đảm bảo toàn

bộ tiền mua lại trái phiếu (bao gồm cả tiền mua lại trái phiếu của khách hàng của thành viên đấu thầu) đã được thanh toán và ghi có vào tài khoản của Trung tâm Lưu ký Chứng khoán Việt Nam.

Trong ngày mua lại trái phiếu, Trung tâm lưu ký chứng khoán Việt Nam thực hiện chuyển tiền thanh toán cho chủ sở hữu trái phiếu theo danh sách thông báo của KBNN. Trung tâm lưu ký chứng khoán Việt Nam thông báo cho Sở Giao dịch chứng khoán sau khi hoàn thành việc thanh toán để thực hiện hủy niêm yết trái phiếu.

TRÁI PHIẾU CHÍNH PHỦ

Nguồn ảnh: Internet

Thông tư 22/2017/TT-BTC có hiệu lực thi hành kể từ ngày **01/5/2017**. Đồng thời, KBNN được áp dụng quy trình đàm phán mua lại trái phiếu quy định tại Thông tư này để thực hiện mua lại đối với trái phiếu không được đăng ký, lưu ký tại Trung tâm Lưu ký Chứng khoán Việt Nam.